

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen ja Bulgarian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Bulgarian välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän tiedon välittäminen ja suojaaminen Suomen ja Bulgarian välillä ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, ja teollisuusasioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaaineistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tieto-

turvallisuuden tason toteuttamista edellyttäväksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	4
2.1 Laki kansainvälisistä tietoturvaluokitusvelvoitteista.....	4
<i>Lain yleinen soveltamisala.....</i>	4
<i>Lain suhde julkisuuslainsäädäntöön.....</i>	4
<i>Lain soveltaminen elinkeinonharjoittajiin.....</i>	4
<i>Lain täytäntöönpanoviranomaiset.....</i>	5
<i>Tietojen salassapito ja käytön sääntely.....</i>	5
<i>Turvallisuusluokittelu ja -toimenpiteet.....</i>	5
<i>Henkilöturvallisuus.....</i>	6
<i>Yhteisöturvallisuus selvitys.....</i>	6
2.2 Turvallisuukselvityksiä koskeva lainsäädäntö.....	7
3 ESITYKSEN TAVOITTEET.....	7
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	7
4.1 Vaikutukset kansalaisiin.....	7
4.2 Vaikutukset elinkeinoelämään.....	8
4.3 Taloudelliset vaikutukset.....	8
4.4 Vaikutukset hallintoon.....	8
5 ASIAN VALMISTELU.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	9
2 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	14
3 VOIMAANTULO.....	14
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	14
4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	14
4.2 Käsitelyjärjestys.....	16
LAKIEHDOTUS.....	17
Bulgarian kanssa turvallisuusluokittelun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	17
SOPIMUSTEKSTI.....	18

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Tietoturvallisuudella tarkoitetaan yleisesti ottaen kaikkia sellaisia menettelyjä, joiden avulla turvataan informaation sisällön suojaaminen ulkopuolisilta (tiedon luottamuksellisuus), tiedon muuttumattomuus (tiedon eheys) sekä tiedon käytettävyys. Tietoturvallisuuden varmistamiseksi käytetään erilaisia keinoja, joista tavallisimmat ovat henkilöstön luotettavuuden ja toimitilojen turvallisuuden varmistaminen, salassapitosäännökset ja tietojen käytön rajoittaminen vain sovittuun tarkoitukseen sekä erilaiset tietojen käsittelyyn ja siirtoon liittyvät menettelytapavaatimukset. Tietoturvallisuusvaatimukset kattavat informaation koko elinkaaren, toisin sanoen tietojen hankkimisen, muokkaamisen, käytön, luovutuksen, arkistoinnin ja hävittämisen.

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastuminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa keskeisille yleisille eduille. Tällaisten aineistojen asianmukaisesta käsittelystä on sen vuoksi pidettävä erityistä huolta. Kysymys on Suomen luotettavuudesta kansainvälisen yhteistyön osapuolena.

Kansainvälinen tietoturvallisuusyhteistyö, johon Suomikin osallistuu, käsittää perinteisesti diplomaattiseen toimintaan samoin kuin puolustus- ja poliisihallintojen väliseen yhteistyöhön liittyvän ei-julkisen tiedonvaihdon suojaamisen. Välittömän valtiovastuun piiriin kuuluvien kysymysten lisäksi kansainvälisillä tietoturvallisuusvelvoitteilla on kuitenkin kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta, joiden puitteissa yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvallisuussuojatun tiedon hyödyntämistä. Näin etenkin silloin, kun kyse on sellaisesta viranomaisen hankinnasta, jossa valtion suojattuja tietoja on annettava yritykselle kaupallisen sopimuksen toteuttamista varten. Tällaisia ovat perinteisesti olleet erityisesti puolustusalan hankinnat, mutta sektori on laajenemassa.

Pyrkimyksistä huolimatta ei kuitenkaan ole osoittautunut mahdolliseksi toteuttaa tieto-

turvallisuusalan monenkeskistä yleissopimusta. Pääasiallinen syy tähän ovat kansallisten lainsäädäntöjen ja hallintorakenteiden ja -tapojen eroavaisuudet, jotka puolestaan heijastelevat tietoturvallisuuden sensitiivisyyttä osana kansallista kokonaisturvallisuutta.

Yleissopimuksen puuttuminen on siten pakkottanut valtiot, Suomi mukaan luettuna, etsimään kahdenvälisiä sopimusratkaisuja. Suomi on tehnyt ensimmäisen kahdenvälisen tietoturvallisuussopimuksensa Saksan liittotasavallan kanssa vuonna 2004. Sopimus tuli voimaan 16 päivänä heinäkuuta 2004 (SopS 96-97/2004). Vuotta myöhemmin allekirjoitettiin Suomen ja Ranskan välinen sopimus, joka puolestaan tuli voimaan 1 päivänä elokuuta 2005 (SopS 66-67/2005). Kumpikin suuri Euroopan unionin (EU) jäsen on Suomelle tärkeä yhteistyökumppani niin turvallisuushallinnon kuin taloudellisen vuoro vaikutuksenkin aloilla.

Tietoturvallisuustarpeiden painottumista enenevässä määrin myös taloudelliseen toimintaan ilmentää Suomen ja Euroopan Avaruusjärjestön (ESA) välinen yhteistyösopimus, jäljempänä ESA:n tietoturvallisuussopimus, niin ikään vuodelta 2004 (SopS 94-95/2004). Sopimuksen eräs keskeinen tavoite on turvata Suomen elinkeinoelämän mahdollisuudet osallistua tasavertaisesti muiden jäsenmaiden kanssa ESA:n turvallisuusluokiteltuihin tarjouskilpailuihin.

Mainittujen sopimusten lisäksi Suomi on tehnyt voimassa olevan tietoturvasopimuksen Slovakian (SopS 116-117/2007), Viron (SopS 12-13/2008), Italian (SopS 23-24/2008), Latvian (SopS 33-34/2008) ja Puolan (SopS 46-47/2008) kanssa. Kuluvana vuonna Suomi on Bulgarian sopimuksen lisäksi allekirjoittanut tietoturvallisuussopimuksen Slovenian (6.5.2008) ja Tšekin (22.5.2008) kanssa. Parafointivaiheeseen ovat edenneet sopimukset Espanjan, Liettuan ja Alankomaiden kanssa. Vireillä on lisäksi hanke EU:n jäsenmaiden välisestä turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevas- ta sopimuksesta.

Suomen ja Bulgarian välinen sopimus allekirjoitettiin Sofiassa 16 päivänä huhtikuuta 2008. Sopimus on neuvoteltu pitkälti Suo-

men neuvottelujen pohjaksi esittämän mallisopimuksen perusteella.

2 Nykytila

2.1 Laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista

Lain yleinen soveltamisala

Laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004) säädettiin osana Suomen ja Saksan välisen tietoturvallisuussopimuksen sekä ESA:n tietoturvallisuussopimuksen voimaansaattamista. Laki katsottiin tarpeelliseksi muun ohella sen vuoksi, että kansainvälisten sopimusten täytäntöön panemiseksi on tarve poiketa asiakirjajulkisuuteen ja -turvallisuuteen perustuvista kansallisista järjestelyistä, jotka perustuvat pääosin viranomaisten toiminnan julkisudesta annettuun lakiin (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki.

Lakia kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista sovelletaan erityissuojattaviin tietoaineistoihin. Näillä tarkoitetaan salassa pidettäviä asiakirjoja ja materiaaleja, jotka on toimitettu Suomen viranomaiselle ja joiden lähettäjä on kansainvälisen, Suomea sitovan sopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen mukaisesti tehnyt niihin turvallisuusluokkaa koskevan merkinnän. Omistusoikeus luovutettuun tietoon säilyy luovutuksen jälkeenkin aineiston luovuttaneella valtiolla. Lakia voidaan soveltaa vain, jos kansainvälinen sopimus on saatettu Suomessa voimaan perustuslaissa säädetyllä tavalla tai jos kysymys on Suomea muutoin sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta.

Lain soveltamisalan piiriin kuuluvia erityissuojattavia tietoaineistoja ovat lisäksi Suomen viranomaisen tai lain soveltamisalan piiriin kuuluvan elinkeinonharjoittajan laatimat asiakirjat, joista ilmenee Suomeen toimitettuihin asiakirjoihin sisältyviä tai materiaalista saatavissa olevia tietoja. Lain soveltamisalan piiriin kuuluvat niin ikään asiakirjat ja materiaalit, jotka on Suomessa tuotettu salassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon perusteella.

Laissa säädettyjä turvallisuusvelvoitteita sovelletaan silloinkin, kun sopimus tai säädös, johon säännösten soveltaminen perus-

tuu, ei enää ole voimassa (15 §). Soveltaminen jatkuu niin kauan kuin se turvallisuusluokituksen perusteena olevan yleisen edun vuoksi on tarpeen.

Lain suhde julkisuuslainsäädäntöön

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annettuun lakiin sisältyy useita kansallisten asiakirjojen tietoturvallisuudesta annetuista säännöksistä poikkeavia säännöksiä. Laissa on kuitenkin yleinen viittaussäännös julkisuuslakiin. Niiltä osin kuin suomalaisten viranomaisten asiakirjoihin sisältyy muita kuin kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden piiriin kuuluvia tietoja kansainvälisestä yhteistyöstä, on sovellettava julkisuuslain ja sen nojalla annettuja säännöksiä. Laissa on myös erityissäännös, joka koskee päätöksentekovaltaa siinä tilanteessa, jossa tietoja pyydetään julkisuuslain nojalla erityissuojattavasta aineistosta. Julkisuuslain mukaan tiedonsaantia koskevan pyynnön voi käsitellä ja ratkaista se viranomaisen, jonka hallussa asiakirja on. Tiedonsaantipyyntö voidaan kuitenkin siirtää toisen viranomaisen ratkaistavaksi julkisuuslain 15 §:ssä säädetyissä tilanteissa.

Lain soveltaminen elinkeinonharjoittajiin

Lakia sovelletaan viranomaisten lisäksi myös elinkeinonharjoittajaan ja tämän palveluksessa olevaan silloin, kun elinkeinonharjoittaja on sopimusosapuolena turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tai osallistuu tällaista sopimusta edeltävään hankintakilpailuun tai toimii tällaisen elinkeinonharjoittajan alihankkijana (1 § 2 mom.).

Turvallisuusluokitellulla sopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka toisen valtion viranomaisen tai siinä kotipaikkaansa pitävä yritys taikka kansainvälinen järjestö tai toimielin aikoo tehdä tai on tehnyt kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa tarkoitetulla tavalla Suomessa kotipaikkaansa pitävän elinkeinonharjoittajan kanssa, jos tarjouskilpailuun osallistuminen tai sopimuksen toteuttaminen voi edellyttää pääsyä erityissuojattavaan tietoaineistoon (2 § 3 k.).

Lain mukaan elinkeinonharjoittaja voi pyytää yhteisöturvallisuusselvityksen ja arvion

tekemistä voidakseen osallistua toisen valtion viranomaisen tai siinä kotipaikkaansa pitävän yrityksen järjestämään tarjouskilpailuun riippumatta siitä, onko Suomi tehnyt kyseisen valtion kanssa sopimuksen, jossa on määräksiä tietoturvasuusvelvoitteista (1 § 3 mom.). Säännöksen tarkoituksena on turvata suomalaisten yritysten kilpailumahdollisuudet hankinnoissa silloinkin, kun hankintaan sovellettavissa olevaa kansainvälistä tietoturvasuusvelvoitetta ei ole. Useimmat valtiot kuitenkin edellyttävät kahdenvälisen tietoturvasuusvelvoitteen olemassa oloa ulkomaisen turvasuusvelvoitteen hyväksymiseksi.

Elinkeinonharjoittajalla ja tämän palveluksessa tai toimeksiannosta toimivalla on erityissuojattavia tietoaineistoja koskeva salassapitovelvollisuus (6 ja 7 §). Elinkeinonharjoittajalla on myös velvollisuus kansainvälisten tietoturvasuusvelvoitteiden toteuttamiseksi antaa tietoja sekä sallia viranomaisen ja kansainvälisen toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen turvasuusjärjestelyihinsä ja toimitiloihinsa (16 § 2 mom., 18 § 2 mom.).

Lain täytäntöönpanoviranomaiset

Laissa on säännökset niistä viranomaisista, jotka huolehtivat kansainvälisten tietoturvasuusvelvoitteiden hoitamisesta. Kansallisen turvasuusviranomaisena (National Security Authority, NSA) kansainvälisten tietoturvasuusvelvoitteiden toteuttamiseen liittyvissä tehtävissä toimii ulkoasiainministeriö. Puolustusministeriö, pääesikunta ja suojelupoliisi toimivat määrättyinä turvasuusviranomaisina (Designated Security Authority, DSA). Näille viranomaisille voi kuulua muun ohella tarjous- ja hankintamenettelyihin liittyvien asiakirjojen turvasuusluokittelu. Henkilöturvasuusvelvoitteen liittyvien turvasuusvelvoitteiden laadinnasta huolehtivat suojelupoliisi ja pääesikunta. Yhteisöturvasuusvelvoitteen laadinta kuuluu sen sijaan kaikilta osin pääesikunnalle.

Laissa on säännökset viranomaisia ja elinkeinonharjoittajaa koskevasta tiedonantovelvollisuudesta. Säännösten tarkoituksena on varmistaa, että toimivaltaiset turvasuusviranomaiset voisivat saada niille kuuluvien

tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset tiedot. Viranomaiset voivat myös salassapitovelvollisuuden estämättä antaa kansainväliseen tietoturvasuusvelvoitteeseen perustuvaa yhteistyötä varten salassa pidettäviä tietoja ulkomaiselle sopimuspuolelle. Viranomaisella on myös oikeus sallia kansainväliseen tietoturvasuusvelvoitteeseen perustuva kansainvälisen järjestön, toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen viranomaisen toteuttamiin turvasuusjärjestelyihin ja toimitiloihin riippumatta siitä, mitä turvasuusjärjestelyjen salassapidosta säädetään taikka säädetään tai määrätään pääsystä tiloihin, joissa käsitellään tai säilytetään salassa pidettäviä tietoja.

Kansallisen turvasuusviranomaisen on lain mukaan ilmoitettava kansainvälisessä tietoturvasuusvelvoitteessa tarkoitetuissa tapauksissa toiselle sopimuspuolelle tietoonsa tulleesta turvasuusluokiteltujen tietojen suojan vaarantumisesta ja tietoturvasuusvelvoitteen loukkaamisesta sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin asian selvittämiseksi samoin kuin rangaistavaan tekoon syyllistyneen syytteeseen saattamiseksi (19 §).

Tietojen salassapito ja käytön sääntely

Erityissuojattava tietoaineisto on pidettävä salassa (6 § 1 mom.). Salassapitovelvollisuus koskee myös elinkeinonharjoittajaa tämän ollessaan hankeosapuolena turvasuusluokitellussa sopimuksissa.

Suomen tekemissä, käytännössä kahdenvälisissä sopimuksissa, jotka koskevat eri maiden viranomaisten välistä salassa pidettävien tietojen vaihtoa, on säännönmukaisesti määräys, joka rajoittaa luovutettujen tietojen käyttöä. Tämän mukaisesti erityissuojattavaa tietoaineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvasuusluokan, ole antanut muuhun suostumustaan (6 § 2 mom.). Erityissuojattavien tietoaineistojen käyttöä koskee siten vahva käyttötarkoitussidonnaisuus.

Turvasuusluokittelu ja -toimenpiteet

Laissa säädetään velvollisuudesta merkitä erityissuojattavaan tietoaineistoon sen turval-

lisuusluokka. Tietoaineistoon tehty merkintä turvallisuusluokasta osoittaa, minkälaisia toimenpiteitä on toteutettava aineistoa käsiteltäessä. Mitä korkeampaan turvallisuusluokkaan aineisto kuuluu, sitä tiukempia tietoturvaluustoimenpiteitä edellytetään. Laissa on yleinen velvoite toteuttaa tietoaineiston käsittelyssä sen turvallisuusluokkaa koskevia käsittelymääräyksiä sekä valtuus säätää erityisluojattavan tietoaineiston käsittelyssä noudatettavista turvallisuusluokitusta vastaavista teknisistä turvallisuustoimenpiteistä valtioneuvoston asetuksella.

Turvallisuusluokiteltuja aineistoja käsiteltäessä on lain mukaan huolehdittava siitä, että tietoja säilytetään asianmukaisissa tiloissa. Myös tilojen turvallisuusvaatimuksista voidaan säätää asetuksella (10 §).

Lakiin kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista on kirjattu kansainvälisissä sopimuksissa yleinen vaatimus siitä, että turvallisuusluokiteltuja tietoja viranomaisissa käytettäessä noudatetaan suurta pidättyvyyttä ja että tietoihin annetaan pääsy vain niille, jotka tarvitsevat tietoja tehtäviensä hoitamisessa. Nämä henkilöt on nimettävä etukäteen, jos sopimuksessa tätä edellytetään. Sama koskee myös 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa (6 § 3 mom.).

Henkilöturvallisuus

Kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteessa edellytetty henkilöturvallisuutta koskeva turvallisuus selvitys tehdään siten kuin turvallisuus selvityksistä annetussa laissa (177/2002) ja sen nojalla säädetään. Siten esimerkiksi selvityksen kohteena olevan henkilön oikeudet määräytyvät sanotun lain mukaisesti.

Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetussa laissa on kuitenkin kaksi säännöstä, jotka ovat erityissäännöksiä suhteessa turvallisuus selvityksistä annettuun lakiin. Suppea turvallisuus selvitys on mahdollista laatia muissakin kuin turvallisuus selvityksistä annetun lain 19 §:ssä luetelluissa tapauksissa, jos se on tarpeen kansainvälisen tietoturvaluusvelvoitteen toteuttamiseksi (11 § 1 mom.). Toinen erityissäännös koskee viranomaisten toimivaltaa. Turvallisuus selvityksen tekee pääesikunta silloin kun turvalli-

suus selvityksen laatiminen on tarpeen puolustushallintoa tai puolustushankintoja koskevan kansainvälisen velvoitteen toteuttamiseksi. Muissa tapauksissa henkilöön liittyvien turvallisuus selvitysten laadinnasta huolehtii suojelupoliisi (11 § 2 mom.). Säännös on turvallisuus selvityksistä annettua lakia täsmällisempi ja siinä otetaan huomioon, min-kälaisesta kansainvälisestä velvoitteesta on kysymys.

Turvallisuus selvityksistä annetun lain 10 §:n 2 momentin mukaan turvallisuus selvitykseen ei saa sisällyttää selvityksen laatineen viranomaisen arviota selvityksen kohteena olevan henkilön luotettavuudesta tai sopivuudesta virkaan tai tehtävään, ellei lain 9 §:ssä tarkoitettu valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite tätä edellytä. Koska pääsääntönä on, että turvallisuus selvitys ei sisällä arviota henkilön luotettavuudesta, laissa kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista on erikseen mainittu henkilön luotettavuuden arviointi. Tällaisen arvion tekee turvallisuus selvityksen perusteella kansallinen turvallisuusviranomainen tai, jos turvallisuusviranomaisten välillä on niin sovittu, tehtävään määrätty turvallisuusviranomainen.

Arvioinnin perusteella annetaan henkilö-turvallisuutta koskeva todistus (Personal Security Clearance). Se toimitetaan tavanomaisimmin sopimuspuolen turvallisuusviranomaiselle sopimuksen osoittamalla tavalla. Laissa on myös säännökset todistuksen antamisesta henkilölle itselleen (14 §).

Yhteisöturvallisuus selvitys

Yhteisöturvallisuus selvityksellä varmistetaan elinkeinonharjoittajan toimitilojen ja käsittelykäytäntöjen asianmukaisuus sekä henkilöstön osaaminen. Elinkeinoharjoittajan luotettavuuden arvioinnilla varmistetaan erityisesti siitä, kuinka hyvin tämä pystyy huolehtimaan turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta. Yhteisöturvallisuusmenettely ja siihen perustuva arvio toteutetaan pääosin elinkeinonharjoittajalta itseltään saatujen tietojen perusteella sekä tämän toimitilojen turvallisuuden kartoituksella, ja tarvittavista toimenpiteistä huolehditaan elinkeinonharjoittajan kanssa tehtävän sopimuksen avulla. Selvityksen laatii pääesikunta. Selvitystä laa-

dittaessa on otettava huomioon laissa yksilöidyt seikat, muun muassa se, miten suojataan turvallisuusluokiteltuja tietoja oikeudettomalta ilmitulolta, muuttamiselta ja hävittämiseltä, ja miten estetään asiaton pääsy tiloihin, joissa turvallisuusluokiteltuja tietoja käsitellään tai joissa harjoitetaan turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tarkoitettua toimintaa.

Pääesikunta voi tehdä lain soveltamisalan piiriin kuuluvan elinkeinonharjoittajan kanssa sopimuksen, jossa elinkeinonharjoittaja sitoutuu toimenpiteisiin kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi (13 §). Sopimuksessa voidaan yksityiskohtaisemmin määritellä ne toimenpiteet, jotka elinkeinonharjoittaja toteuttaa täyttääkseen kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista johtuvat vaatimukset. Sopimuksessa elinkeinonharjoittaja sitoutuu myös tekemään ne mahdolliset tarkistukset toimintaansa, jotka toiminnan turvallisuuskartoituksessa on havaittu. Turvallisuusselvityksen ja mahdollisen sopimuksen jälkeen pääesikunta voi tehdä arvion elinkeinonharjoittajan luotettavuudesta ja antaa tätä koskevan turvallisuustodistuksen (Facility Security Clearance).

2.2 Turvallisuusselvityksiä koskeva lainsäädäntö

Henkilöstöturvallisuuteen liittyvistä turvallisuusselvityksistä säädetään turvallisuusselvityksistä annetussa laissa. Lain tarkoituksena on turvallisuusselvitysmenettelyä käyttämällä parantaa mahdollisuuksia ennakolta estää rikokset, jotka vakavasti vahingoittaisivat keskeisiä yleisiä tai yksityisiä etuja taikka erittäin merkittävää tietoturvallisuutta.

Turvallisuusselvitys voidaan tehdä virkaan tai tehtävään hakeutuvasta, tehtävään tai koulutukseen otettavasta taikka virkaa tai tehtävää hoitavasta henkilöstä, ja se voi olla perusmuotoinen, laaja tai suppea. Turvallisuusselvitys tehdään laissa määritellyissä tapauksissa, kuten silloin, kun Suomea sitova valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite edellyttää turvallisuusselvityksen tekemistä tai sen perusteella laaditun todistuksen esittämistä.

Yksityisyyden suojan perusoikeusluonteen vuoksi turvallisuusselvitysmenettely on tarkan muotosidonnaista. Turvallisuusselvitys voidaan tehdä vain selvityksen kohteena olevan henkilön etukäteen antaman, nimenomaisen ja kirjallisen suostumuksen perusteella. Myös turvallisuusselvitysmenettelyssä käytettävät rekisterit on laissa lueteltu tyhjentävästi.

Jokaisella on oikeus saada tieto siitä, onko hänestä tehty turvallisuusselvitys tiettyä tehtävää varten. Selvityksen kohteella on myös oikeus pyynnöstä saada toimivaltaiselta viranomaiselta perusmuotoisen tai laajan turvallisuusselvityksen tiedot. Tiedonsaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisesta rekisteristä peräisin olevaa tietoa, johon rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta.

3 Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on saattaa voimaan Suomen ja Bulgarian välinen tietoturvalisuussopimus ja sillä tavoin parantaa maiden välistä yhteistyötä sekä turvata suomalaisten yritysten mahdollisuudet osallistua sellaisiin kansainvälisiin sekä Suomen ja Bulgarian välisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen saattaa edellyttää arkaluonteisten salassa pidettävien tietojen vaihtoa.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Vaikutukset kansalaisiin

Sopimuksen voimaansaattamisen myötä Bulgariasta Suomeen toimitettuihin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin ja materiaaleihin sovellettaisiin lakia kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista. Lakiin sisältyy erityissäännös, jonka mukaan toisen sopimuspuolen salassa pidettävät ja turvallisuusluokitellut asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot ovat myös Suomessa salassa pidettäviä. Säännös poikkeaa muodoltaan julkisuuslain yleistä etua koskevista salassapitosäännöksistä, joissa salassapito on useimmissa tapauksissa riippuvainen siitä, minkälaisia vaikutuksia tietojen antamisella olisi suojattavalle edulle. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain mukainen salassapito on näin ollen

sanamuodon mukaan kattavampi kuin yleisessä julkisuuslaissa.

Suomen ja Bulgarian välisessä sopimuksessa on kysymys asiakirjoista, joita toinen sopimuspuoli pitää salassa pidettävänä ja jotka se on määritellyt ja merkinnyt korkean tietoturvallisuuden tasoa edellyttäväksi. Tällaisia asiakirjoja on säännönmukaisesti pidettävä salaisina myös julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan. Merkittävimpänä erona on se, että viranomaisella ei olisi kansainvälisessä tietoturvaselvityksessä tarkoitettuun asiakirjaan kohdistuvaa tiedonsaantipyynnön ratkaistessaan velvollisuutta erikseen perustella tiedon antamisesta aiheutuva vahinko. Tiedonsaantipyynnön olisi muutoin käsiteltävä julkisuuslain mukaisesti. Siten viranomaisen on varmistettava, että asiakirjaan merkitty salaisuusluokka vastaa sopimuksessa sovittua. Jos luokituksen oikeellisuudesta tai siitä, minkä asiakirjan tietojen vuoksi luokitusmerkintä on tehty, syntyy epäselvyyttä, viranomaisen on otettava yhteyttä asiakirjan laatineeseen sopimuspuoleen. Suomen ja Bulgarian välillä tehdyn sopimuksen 3 artiklan 3 kappaleeseen sisältyy tätä tarkoitusta palveleva määräys.

Edellä olevan perusteella voidaan arvioida, että Suomen ja Bulgarian välisen tietoturvaselvityssopimuksen voimaansaattamista koskeva lakiehdotus ei asiallisesti vaikuta kansalaisten tiedonsaantia vähentävästi suhteessa siihen, mitä tiedonsaanti yleisen lainsäädännön mukaan on.

Henkilöturvallisuus on keskeinen tietoturvaselvityssopimuksen osa-alue. Koska jo laki kansainvälisistä tietoturvaselvityksistä edellyttää turvallisuus selvityksistä annetun lain mukaisen menettelyn käyttämistä henkilöstön luotettavuuden varmistamisesta, ehdotetun voimaansaattamislain hyväksyminen ei tarkoittaisi sitä, että kansalaisten yksityisyyselämän ja henkilötietojen suojaa kavennettaisiin aikaisempaan verrattuna.

4.2 Vaikutukset elinkeinoelämään

Sopimus antaa suomalaiselle teollisuudelle, toisin kuin tähän asti, mahdollisuudet saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää

pääsyä Bulgarian turvallisuusluokiteltuihin tietoihin. Vastaavasti sopimus antaa Bulgarian teollisuudelle, toisin kuin tähän asti, mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä Suomen turvaluokiteltuun tietoon.

4.3 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutusta valtion talousarvioon eikä muitakaan vähäistä merkittävämpiä taloudellisia vaikutuksia.

Tässä yhteydessä on kuitenkin syytä mainita vireillä oleva kansainvälisistä tietoturvaselvityksistä annetun lain muutos, jonka perusteella suojelupoliisi ottaisi vastatakseen siviilejä koskevat yhteisöturvallisuusvelvoitteet mahdollisesti jo vuoden 2009 alusta. Tällä hetkellä kaikista yhteisöturvallisuus selvityksistä vastaa Pääesikunta. Muutoksesta aiheutuvat taloudelliset, hallinnolliset ja mahdolliset muut vaikutukset tullaan käsittelemään kattavasti asianomaisen hallituksen esityksen yhteydessä.

4.4 Vaikutukset hallintoon

Esitykseen sisältyvän sopimuksen ja lain hyväksymisestä ei aiheudu hallintoa koskevia muutosvelvoitteita tai -tarpeita.

5 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä ulkoasiainministeriössä. Sopimuksen valmisteluun ja sen neuvotteluun on osallistunut edustajia ulkoasiainministeriöstä, oikeusministeriöstä, puolustusministeriöstä sekä työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Esityksestä on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, puolustusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, suojelupoliisilta, pääesikunnalta sekä Elinkeinoelämän keskusliitolta (EK).

Lausunnoissa on puolelta sopimuksen piikaista hyväksymistä ja voimaansaattamista. Lausunnot on otettu huomioon esitystä viimeistellessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

1 artikla. Määritelmät. Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisen kannalta keskeiset käsitteet.

Artiklan 1 kohdassa on turvallisuusluokitellun tiedon määritelmä. Sopimus koskee turvallisuusluokiteltua tietoa, joka edellyttää suojaamista sopimuspuolen kansallisten turvallisuusetujen sekä kansallisen lainsäädännön perusteella.

Artiklan 2 kohdassa määritellään tietoturvaloukkauksen käsite. Sillä tarkoitetaan turvallisuusluokitellun tiedon luvaton paljastamista tai väärinkäyttöä, vahingoittamista, luovuttamista, hävittämistä tai virheellistä luokittelua sekä muuta toimintaa, jonka seurauksena on tai saattaa olla laitton pääsy tähän tietoon tai tämän tiedon menettäminen.

Artiklan 3 kohta sisältää turvallisuusselvityksen määritelmän. Sillä tarkoitetaan myönteistä arviota, joka perustuu tutkintamenettelyyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön lojaaliuden ja luotettavuuden sekä muiden turvallisuusnäkökohtien selvittämiseksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Arvion perusteella kyseiselle henkilölle voidaan antaa pääsy tietyntasoiseen turvallisuusluokiteltuun tietoon ja lupa käsitellä sitä.

Artiklan 4 kohdan mukaan lähettävällä sopimuspuolella tarkoitetaan sopimuspuolta sekä sen lainkäyttövaltaan kuuluvaa oikeushenkilöä ja luonnollista henkilöä, joka luovuttaa turvallisuusluokiteltua tietoa vastaanottavalle sopimuspuolelle. Kyseessä on näin ollen turvallisuusluokitellun tiedon omistaja.

Artiklan 5 kohdan mukaisesti vastaanottavalla sopimuspuolella tarkoitetaan sitä sopimuspuolta sekä sen lainkäyttövaltaan kuuluvaa oikeushenkilöä taikka luonnollista henkilöä, jolle turvallisuusluokiteltua tietoa välitetään.

Artiklan 6 kohdassa toimivaltaiseksi turvallisuusviranomaiseksi on määritelty kansallinen turvallisuusviranomainen, joka vastaa

sopimuksen täytäntöönpanosta sekä muut toimivaltaiset viranomaiset, joilla on sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Artiklan 7 kohdassa määritellään hankeosapuoleksi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kelpoisuus tehdä sopimuksia ja/tai sopimuksen määräysten mukaista turvallisuusluokitellun sopimuksen osapuolta.

Artiklan 8 kohta sisältää turvallisuusluokitellun sopimuksen määritelmän. Määritelmä tarkoittaa sopimuspuolten lainkäyttövaltaan kuuluvien hankeosapuolten välistä sopimusta tai sitä edeltäviä neuvotteluja taikka muuta hyväksytyä järjestelyä koskien esimerkiksi tavaratoimituksia, urakointia tai palveluja sekä myös alihankintasopimusta tai muuta järjestelyä, johon sisältyy pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon tai tällaisen tiedon tuottaminen. Kohta on sopusoinnussa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 2 §:n 3 kohdan kanssa.

Artiklan 9 kohdassa on tietoturvallisuuden kannalta erittäin keskeinen työtehtävään perustuvan tiedonsaantitarpeen määritelmä. Tietoja saa antaa vain sellaiselle henkilölle, jolla on tarve päästä turvallisuusluokiteltuun tietoon virallisten tehtävien yhteydessä ja/tai konkreettisen tehtävän suorittamista varten. Vastaaventyypinen määritelmä sisältyy myös kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 3 momenttiin.

2 artikla. Tarkoitus ja soveltamisala. Artiklassa määritellään sopimuksen tarkoituksiksi suojata Suomen ja Bulgarian kesken välitetyt turvallisuusluokitellut tiedot. Artiklassa määritellään myös ne toiminnot, joihin sopimusta sovelletaan. Näitä ovat ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, tai teollisuusasiat. Rajaturvallisuuden ylläpitämisen katsotaan sisältyvän edellä mainittuihin aloihin. Sopimusta sovelletaan siten vain sellaisten tietojen välittämiseen, jotka koskevat edellä mainittuja toimintoja tai joita tuotetaan tai välitetään näissä yhteyksissä.

Sopimusta ei sovelleta ainoastaan viranomaisten välisiin suhteisiin. Sitä sovelletaan myös sellaisiin, lähinnä taloudellista laatua oleviin sopimuksiin, joissa osapuolena on yksityinen yritys tai yhteisö ja joiden toteuttaminen mukaan lukien myös tarjousvaihe edellyttää turvallisuusluokitellun tiedon ja materiaalin hyödyntämistä.

3 artikla. Turvallisuusluokituksen tasot. Artiklassa määritellään, miten Suomen ja Bulgarian turvallisuusluokitusten tasot vastaavat toisiaan. Turvallisuusluokkia on kummassakin valtiossa neljä. Artiklaan on kirjattu myös kunkin luokan englanninkielinen käännös.

Korkein, ankarimpia tietoturvasuojatoimenpiteitä vaativa luokka on ”ERITTÄIN SALAINEN” (СТРОГО СЕКРЕТНО). Suomessa luokkaan ”erittäin salainen” luetaan kuuluviksi tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa erittäin suurta vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille. Suomen kansainvälisiä suhteita suojaavat julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, maanpuolustusta momentin 10 kohta ja turvallisuutta momentin 5, 8 ja 9 kohdat. Muita määritelmässä tarkoitettuja yleisiä etuja voivat olla esimerkiksi valtionjohdon ja valtiovieraiden sekä tietojärjestelmien turvallisuusjärjestelyjen suojaaminen (24 § 1 mom. 7 kohta) sekä kansantalouden toimivuus (24 § 1 mom. 11 ja 12 kohta).

Toiseksi korkein turvallisuusluokka on ”SALAINEN” (СЕКРЕТНО). Tähän kuuluvat Suomessa tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa merkittävää vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille.

Kolmanneksi korkein turvallisuusluokka on ”LUOTTAMUKSELLINEN” (ПОВЕРИТЕЛНО), jolla tarkoitetaan Suomessa tietoja, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille.

Neljänten asiakirjaluokkaan ”KÄYTTÖ RAJOTETTU” (ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ) kuuluvat tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa haittaa yleisille eduille tai heikentää viranomaisen toimintaa edellytyksiä.

Artiklan 2 kappaleen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomaisella voi muuttaa turvallisuusluokitusta tai poistaa sen ainoastaan lähettävän sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen luvalla.

Artiklan 3 kappaleen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomaisella voi pyytää lähettävän sopimuspuolen toimivaltaista turvallisuusviranomaisesta muuttamaan tai poistamaan luokituksen taikka ilmoittamaan perusteet tietyn turvallisuusluokan valitsemiselle. Tämä on tärkeää silloin, kun suomalaiselta viranomaiselta pyydetään tietoja turvallisuusluokitellusta asiakirjasta. Viranomaisen on julkisuuslain 17 §:n säännösten mukaan katsottava, ettei tiedonsaantia rajoiteta enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeen. Jos pyydetyn asiakirjan turvallisuusluokitukselle ei Suomessa näyttäisi esimerkiksi ajan kulumisen vuoksi enää olevan perusteita, suomalaisen viranomaisen olisi otettava yhteys Bulgarian turvallisuusviranomaiseen ja pyytää tätä harkitsemaan, olisiko turvallisuusluokituksen tarkistamiseen Bulgarian kannalta mahdollista.

4 artikla. Kansalliset toimet turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi.

Artikla sisältää keskeiset vastavuoroista suojaamista koskevat sitoumukset.

Artiklan 1 kappale sisältää sopimuksen keskeisimmän periaatteen, jonka mukaan sopimuspuolet sitoutuvat suorittamaan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki asianmukaiset toimenpiteet suojataksaan sopimuksessa tarkoitettua turvallisuusluokitettua tietoa. Sopimuspuolet sitoutuvat antamaan tiedoille samantasoisien suojan kuin vastaavaan omaan kansalliseen turvallisuusluokkaan luokitelluille tiedoilleen.

Artiklan 2 kappale koskee henkilöturvallisuutta. Sen mukaan turvallisuusluokitettua tietoa voi saada vain henkilö, jolla on työtehtävään perustuva tiedonsaantitarve ja jolle on kansallisen lainsäädännön mukaan sallittu pääsy tällaiseen tietoon sekä annettu asianmukaiset ohjeet. Määräys on sopusoinnussa kansainvälisen tietoturvasuojavelvoitteista annetun lain 6 §:n 3 momentin kanssa, jossa sallitaan tietoaainestoon pääsy vain niille henkilöille, jotka tarvitsevat tieto-

ja tehtävänsä hoitamiseen. Kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen edellyttämä henkilöiden luotettavuuden varmistaminen toteutetaan Suomessa turvallisuusselvityksistä annetun lain sekä kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 11 §:n mukaisesti. Henkilöturvallisuus selvityksen laatii pääesikunta silloin, kun kysymys on puolustushallintoon liittyvästä asiasta, muutoin suojelupoliisi.

Artiklan 3 kappaleen a kohta sisältää kiellon luovuttaa turvallisuusluokiteltuja tietoja kolmannelle osapuolelle ilman lähetävän sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen ennakolta antamaa kirjallista suostumusta. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 1 momentissa on salassapitovelvollisuutta koskeva erityissäännös, jonka mukaan kansainvälisen tietoturvallisuus sopimuksen mukaisesti turvallisuusluokiteltu tieto on pidettävä salassa. Kappaleen b kohdassa vastaanottava sopimuspuoli velvoitetaan luokittelemaan turvallisuusluokiteltu tieto luokkaan, joka vastaa lähetävän sopimuspuolen tälle tiedolle määräämää turvallisuusluokkaa. Kappaleen c kohdan mukaan turvallisuusluokiteltua tietoa ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin siihen, jota varten se on toimitettu. Velvoitetta vastaava säännös on kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 2 momentissa.

5 artikla. Toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset. Artiklan 1 kappaleessa määritellään kummankin sopimusvaltion toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset. Suomessa kansallisena turvallisuusviranomaisena (National Security Authority, NSA) toimii kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain mukaan ulkoasiainministeriö, missä tehtävää hoitaa turvallisuusyksikkö. Bulgariassa tehtävää hoitaa State Commission on Information Security. Artiklan 2 kappale velvoittaa turvallisuusviranomaiset ilmoittamaan toisilleen viralliset yhteystiedot ja 3 kappale tiedot mahdollisista muista toimivaltaisista kansallisista turvallisuusviranomaisista. Suomessa nimettyinä turvallisuusviranomaisina toimivat kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 4 §:n mukaisesti pääesikunta, suojelupoliisi sekä puolustusministeriö.

6 artikla. Turvallisuusluokitellun tiedon välittäminen.

Artikla sisältää määräykset menettelystä siirrettäessä turvallisuusluokiteltuja tietoja sopimuspuolten kesken. Artiklan mukaan turvallisuusluokiteltu tieto välitetään käyttäen diplomaatti- tai sotilaskuriiria taikka muita keinoja, joista toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset sopivat keskenään kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Vastaanottava sopimuspuoli vahvistaa kirjallisesti turvallisuusluokkaan "LUOTTAMUKSELLINEN" (ПОБЕПИТЕЛНО) tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvan tiedon vastaanottamisen (1 kappale). Turvallisuusluokiteltua tietoa voidaan välittää myös suojattujen televiestintäjärjestelmien tai -verkkojen välityksellä taikka käyttäen muita toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten hyväksymiä jommankumman sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksytyjä elektromagneettisia keinoja (2 kappale). Välitettäessä suuria eriä turvallisuusluokiteltuja tietoja, toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset sopivat keskenään kuljetustavoista, reitistä ja muista turvatoimista (3 kappale). Turvallisuusluokkaa vastaavista käsittelyvaatimuksista on säädetty kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 9 §:ssä. Eri-tyissuojattavan tietoaineiston käsittelyssä noudatettavista eri turvallisuusluokkia vastaavista turvallisuusustoimenpiteistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

7 artikla. Turvallisuusluokitellun tiedon kääntäminen, kopiointi ja hävittäminen.

Artikla sisältää määräykset siitä, miten eri turvallisuusluokkiin kuuluvia aineistoja saa kääntää, kopioida ja hävittää.

Artiklan 1 kappale sisältää kiellon turvallisuusluokkaan "ERITTÄIN SALAINEN" (СТРОГО СЕКРЕТНО) kuuluvan tiedon kääntämisestä ja kopioinnista ilman aineiston lähettäneen sopimuspuolen turvallisuusviranomaisen siihen etukäteen antamaa kirjallista suostumusta. Kansalliset säännökset velvoitteen toteuttamisesta voidaan tarvittaessa säätää kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 9 §:n nojalla. Alemman turvallisuusluokituksen ollessa kyseessä sovelletaan kansallisia lakeja ja määräyksiä.

Artiklan 2 kappaleen mukaan turvallisuusluokkaan "LUOTTAMUKSELLINEN" (ПЮБЕРИТЕЛНЮ) tai sitä ylempään luokkaan kuuluvan tiedon käännökset on teetettävä henkilöllä, jolle on tehty asianmukainen turvallisuus selvitys. Tehty käännös katsotaan kuuluvaksi samaan turvallisuusluokkaan kuin alkuperäinen tieto. Kopioita saa ottaa ainoastaan virallisiin tarkoituksiin tarvittavan määrän.

Artiklan 3 kappaleen mukaan luokkaan "ERITTÄIN SALAINEN" (СЮПЮГЮ СЕКРЕТНЮ) kuuluvaa tietoa ei hävitetä, vaan se palautetaan lähettävälle sopimuspuolelle kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Viittauksella kansalliseen lainsäädäntöön tarkoitetaan niitä tilanteita, joissa aineisto tai sen osa on arkistolainsäädännön vuoksi säilytettävä. Turvallisuusluokkaan "SALAINEN" (СЕКРЕТНЮ) tai sitä alempaan turvallisuusluokkaan kuuluva tieto hävitetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Artiklan 4 kappaleen mukaan lähettävä sopimuspuoli voi nimenomaisesti kieltää turvallisuusluokitellun tiedon kopioimisen, muuttamisen tai hävittämisen.

Artiklan 5 kappale sisältää poikkeussäännön, joka oikeuttaa hävittämään turvallisuusluokitellun tiedon välittömästi tapauksessa, jossa tiedon suojaaminen on mahdotonta taikka tapauksessa, jossa tietoa ei voida palauttaa. Vastaanottavan sopimuspuolen on tällaisessa tapauksessa ilmoitettava hävittämisestä mahdollisimman pian lähettävän sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle.

8 artikla. Turvallisuusluokitellut sopimukset.

Artikla sisältää määräykset niitä tilanteita varten, joissa toinen sopimuspuoli tekee taikka antaa luvan oman lainkäyttövaltansa piiriin kuuluvalla hankeosapuolelle tehdä turvallisuusluokitellun sopimuksen toisen sopimuspuolen lainkäyttövallan piiriin kuuluvan hankeosapuolen kanssa.

Artiklan 1 kappaleen mukaan lähettävän sopimuspuolen turvallisuusviranomaisen on pyynnöstään saatava vastaanottavan sopimuspuolen turvallisuusviranomaiselta ilmoitus siitä, onko hankeosapuolelle annettu vaadittavaa turvallisuusluokkaa vastaava kansallinen turvallisuus selvitys. Määräyksellä pyri-

tään turvaamaan lähettävän sopimuspuolen vapaa harkintavalta hankintasopimus valmistelussa.

Artiklan 2 kappaleen mukaan kuitenkin silloin, kun kyse on kansainvälisestä avoimesta tarjouskilpailusta, jota ei ole suunnattu erityisesti mihinkään maahan tai yritykseen, vastaanottavan sopimuspuolen turvallisuusviranomaisen voi toimittaa lähettävän sopimuspuolen turvallisuusviranomaiselle 1 kappaleessa tarkoitettua turvallisuus selvityksen ilman tämän virallista pyyntöä. Määräyksen tarkoituksena on nopeuttaa suomalaisten tai vastavuoroisesti bulgaria laisten yritysten pääsyä tarjouksen tekemiseen tarpeelliseen turvallisuusluokiteltuun tietoon, mikä puolestaan tehostaisi yritysten tarjousvalmistelua ja parantaisi niiden kilpailuasemaa.

Artiklan 3 kappale rinnastaa alihankkijat hankeosapuoliin 1 ja 2 kappaleessa mainittujen tietoturvallisuusvaatimusten osalta.

Artiklan 4 kappaleessa määrätään velvollisuudesta liittää turvallisuusluokiteltuun sopimukseen tai alihankintasopimukseen turvallisuusliite (PSI). Liitteessä lähettävän sopimuspuolen hankeosapuoli erittelee vastaanottavalle sopimuspuolelle luovutettavan tai tämän tuottaman turvallisuusluokitellun tiedon sekä tälle tiedolle annettavan turvallisuusluokituksen.

Artiklan 5 kappaleessa määrätään, että turvallisuusluokiteltuihin sopimuksiin, joihin liittyy turvallisuusluokkaan "KÄYTTÖ RAJOITETTU" (3A СЛЮЖЕБНО ПЮЛЗБАHE) kuuluvaa tietoa, sisältyy asianmukainen lauseke, jossa määritellään tämän tiedon suojaamiseksi toteutettavat vähimmäistoimet. Näitä sopimuksia varten ei tarvita turvallisuus selvityksiä.

Turvallisuusluokiteltuja sopimuksia koskevat kansalliset säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 1 § 2 momenttiin (soveltaminen elinkeinonharjoittajaan), 2 §:n 2 kohtaan (erityis suojattava tietoa aineisto), 7 §:ään (vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto) 12 §:ään (yhteisöturvallisuus selvitys) ja 13 §:ään. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 13 §:ssä on säännökset hankeosapuolen antamasta sitoumuksesta turvallisuus toimenpiteiden suorittamiseen. Kansallinen sääntely vastaa sopimusvelvoitteen vaa-

timuksia. Velvoitteen täyttämiseksi tarpeellisesta suomalaisen viranomaisen tietojenanto-oikeudesta säädetään kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 17 §:ssä.

9 artikla. Vierailut. Artikla sisältää määräykset niistä menettelytavoista, joita noudatetaan järjestettäessä sopimuspuolen edustajille tilaisuus tutustua toisen sopimuspuolen sellaisiin toimitiloihin, joissa turvallisuusluokiteltua tietoa kehitetään, käsitellään, tuotetaan tai varastoidaan taikka turvallisuusluokiteltuja hankkeita toteutetaan.

Artiklan 1 kappaleen mukaan vierailun toteuttaminen toimitiloihin, joissa käsitellään "LUOTTAMUKSELLINEN" (ПОВЕРИТЕЛНО) tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvaa tietoa, edellyttää isäntämaan toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen ennakolta antamaa kirjallista lupaa. Lupa annetaan ainoastaan henkilöille, joista on tehty asianmukainen turvallisuus selvitys ja joilla on työtehtäväänsä perustuva tiedon saantitarve. Tätä alemman turvallisuusluokituksen ollessa kyseessä vierailut järjestetään suoraan asianomaisten organisaatioiden kesken.

Artiklan 2 kappaleessa on tarkemmat määräykset tiedoista, jotka on sisällytettävä vierailupyynnöön.

Artiklan 3 kappaleessa edellytetään, että isäntämaan toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen on saatava vierailupyynnö vähintään 20 päivää ennen vierailua, elleivät kiireellisissä tapauksissa toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset sovi lyhyemmästä ajasta.

Artiklan 4 kappaleen mukaan vierailijoiden on noudatettava kansallisia lakeja, määräyksiä sekä turvallisuusohjeita.

Artiklan 5 kappaleen mukaan toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat laatia luettelot henkilöistä, joilla on lupa toistuviin vierailuihin. Näiden vierailujen yksityiskohdat järjestetään suoraan vierailun kohteena olevien asianomaisten organisaatioiden kanssa.

Vierailujen toteuttamiseen liittyvät säännökset ovat kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 18 §:ssä.

10 artikla. Tietoturvan loukkaaminen.

Artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen on velvollinen ilmoittamaan viipymättä toi-

sen sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle epäilyistä tai paljastuneesta tietoturvaloukkauksesta sekä käynnistämään teon tutkinnan. Toinen sopimuspuoli avustaa tarvittaessa tutkinnassa. Toiselle sopimuspuolelle toimitetaan joka tapauksessa tieto tutkinnan tuloksista sekä vahingon syyt ja laajuutta koskeva loppuraportti. Artiklan 2 kappaleessa edellytetään, että loukkauksen tapahtuessa kolmannessa maassa, toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset neuvottelevat asiasta keskenään ja toteuttavat mahdollisuuksien mukaan 1 kappaleessa määrätyt toimenpiteet. Artiklan tarkoittamien velvoitteiden täytäntöön panemiseksi tarpeelliset säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 19 §:ään.

11 artikla. Ilmoitukset ja neuvottelut.

Artikla sisältää määräykset sopimuspuolten viranomaisten yhteistyöstä sopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuolten toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvän kansallisen lainsäädäntönsä ja sen mahdolliset muutokset.

Artiklan 2 kappaleessa määrätään sopimuspuolten välisestä neuvotteluvollisuudesta läheisen yhteistyön turvaamiseksi sopimuksen kattamilla aloilla.

Artiklan 3 kappaleessa määrätään sopimuspuolten välisistä vierailuista. Näillä pyritään selventämään toisen sopimuspuolen turvallisuusluokitellun tiedon turvaamista koskevia menettelyjä.

Artiklan 4 kappaleessa sallitaan sopimuspuolten turvallisuusviranomaisten vaihtaa suoraan keskenään operatiivisia tietoja ja/tai tiedustelutietoja kansallisten lakien ja määräystensä mukaisesti.

12 artikla. Kustannukset. Artiklan mukaan kumpikin sopimuspuoli vastaa itse omista sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuneista kustannuksistaan.

13 artikla. Riitojen ratkaiseminen.

Artiklan mukaan kaikki sopimuksen tulkinnaan tai soveltamiseen liittyvät sopimuspuolten väliset riidat ratkaistaan yksinomaan sopimuspuolten välisissä neuvotteluissa.

14 artikla. Loppumääräykset. Artiklassa on sopimuksen voimaantuloa, muuttamista, ja

irtisanomista koskevat määräykset. Sopimus on tehty toistaiseksi ja sitä voidaan muuttaa sopimuspuolten yhteisestä sopimuksesta. Sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluessa irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta.

2 Lakiehdotuksen perustelut

Suomen perustuslain 95 §:ssä edellytetään, että kansainvälisen velvoitteen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan valtiosisäisesti voimaan erityisellä voimaansaattamislailalla. Tällaiset määräykset tulee saattaa voimaan lailla myös silloin, kun velvoitteen johdosta ei ole tarpeen tarkistaa kansallisen lainsäädännön aineellista sisältöä. Koska Suomen ja Bulgarian välisen turvallisuus sopimuksen velvoitteiden toteuttamiseksi ei aineellista lainsäädäntöä ole tarpeen muuttaa, esitys sisältää vain ehdotuksen blankettilaiksi.

1 §. Lakiehdotuksen 1 §:n säännöksellä saatettaisiin voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Lain voimaantulosta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella. Lain on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

3 Voimaantulo

Suomen ja Bulgarian välisen sopimuksen 14 artiklan 2 kappaleen mukaan kumpikin sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle, kun sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansallisen lainsäädännön mukaiset vaatimukset on saatettu päätökseen. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä jälkimmäisen ilmoituksen vastaanottamisesta.

Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaissa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoituksesta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksessä tarkoitusta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (kts. esimerkiksi PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp).

Edellä mainituilla perusteilla esitykseen sisältyvässä sopimuksessa on lukuisia eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä. Sopimuksen 1 artiklassa määritellään, mitä tarkoitetaan turvallisuusluokitellulla tiedolla ja turvallisuusluokitelluilla sopimuksilla. Sopimuksen 2 artiklassa määritellään puolestaan sopimuksen tarkoitus ja soveltamisala. Koska nämä sopimusmääräykset vaikuttavat joko suoraan tai välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, ne edellyttävät eduskunnan hyväksymistä (PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen 4 artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalan piiriin kuuluvan turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi tarvittavista kansallisista toimenpiteistä, jotka rajoittavat turvallisuusluokitellun tiedon välittämistä, käyttämistä ja pääsyä siihen. Artiklan 1 kappaleessa asetetaan sopimuspuolille velvollisuus toteuttaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki asianmukaiset

toimenpiteet, jotta sopimuksessa tarkoitettua turvallisuusluokiteltua tietoa suojattaisiin asianmukaisesti. Sopimuspuolet ovat velvollisia antamaan tälle turvallisuusluokitellulle tiedolle saman suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuuluvalla tiedolle. Artiklan 3 kappaleen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen on pääsäännön mukaan pidettävä turvallisuusluokiteltu tieto salassa.

Suomessa viranomaisten asiakirjojen julkisuus on pääsääntö. Jokaisella on perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Tätä oikeutta voidaan rajoittaa välttämättömistä syistä vain lailla. Yleisesti sovellettavat säännökset salassapito- ja luokitusmerkinnästä on säädetty julkisuuslain 25 §:ssä. Lain 25 §:n mukaan salassa pidettävään viranomaisen asiakirjaan on tehtävä merkintä asiakirjan salassa pitämisestä, kun tällainen asiakirja annetaan asianosaiselle ja kun asiakirja on pidettävä salassa toisen tai yleisen edun vuoksi. Muihin salaisiin asiakirjoihin tehtävä merkintä on harkinnanvarainen. Julkisuuslain säännöksistä poiketen kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan erityissuojattava tietoaineisto on pidettävä salassa. Lisäksi samaisen lain 8 §:ssä on säännökset turvallisuusluokan merkitsemisestä erityissuojattavaan tietoaineistoon. Sen mukaisesti erityissuojattavaan tietoaineistoon on julkisuuslain säännöksistä riippumatta tehtävä kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa määritelty merkintä sen osoittamiseksi, millaisia tietoturvallisuusvaatimuksia käsittelyssä on noudatettava. Sopimusmääräykset asettavat näin ollen Suomen lainsäädäntöä tiukemmat vaatimukset turvallisuusluokitellun tiedon merkitsemiselle. Määräykset edellyttävät eduskunnan hyväksymistä.

Artiklan 2 kappaleessa on ilmaistu turvallisuusluokiteltua tietoa saavia henkilöitä koskeva rajoitus ja 3 kappaleen c kohdassa turvallisuusluokiteltua tietoa koskeva käyttörajoitus. Siinä määrätään sopimuspuolten velvollisuudesta teettää asianmukainen turvallisuuspalvelus henkilöistä, joilla on tai saattaa olla pääsy sopimuksessa tarkoitettuun turvallisuusluokiteltuun tietoon. Turvallisuuspalvelusten laadinnassa on otettava huomioon pe-

rustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetty yksityiselämän suoja ja velvollisuus säätää henkilötietojen suojasta lailla. Suomessa turvallisuuspalveluksen kohteena olevista henkilöistä sekä selvityksessä sovellettavasta menettelystä on säädetty turvallisuuspalveluksista annetussa laissa.

Sopimuksen 5 artiklassa määritellään Suomen kansalliseksi turvallisuusviranomaiseksi ulkoasiainministeriö. Sopimusmääräys vastaa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 4 §:n 1 momenttia. Määräys on siten toteava, eikä sen siten ole katsottava edellyttävän eduskunnan hyväksymistä.

Sopimuksen 6 artiklassa on määräykset turvallisuusluokitellun tiedon välittämisestä ja 7 artiklassa turvallisuusluokitellun tiedon kääntämisestä, kopioinnista ja hävittämisestä. Turvallisuusluokkaa vastaavista käsittelyvaatimuksista on säädetty kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 9 §:ssä. Erityissuojattavan tietoaineiston käsittelyssä noudatettavista eri turvallisuusluokkia vastaavista turvallisuuspalveluksista voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Sopimuksen 8 artiklassa on määräykset turvallisuusluokitelluista sopimuksista ja niihin tarvittavista turvallisuuspalveluksista. Yhteisöturvallisuuspalvelusta koskevat säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 12 ja 13 §:ään.

Sopimuksen 9 artiklassa on määräykset toisen sopimuspuolen luonnollisten henkilöiden vierailuista isäntämaana toimivan sopimuspuolen tiloihin, joissa käsitellään LUOTTAMUKSELLINEN tai sitä ylemmän turvallisuusluokkaan kuuluvaa tietoa. Sopimuspuolen edustajien vierailuiden tarkoituksena on varmistaa sopimuksen tarkoituksen toteuttaminen turvallisuusluokitellujen tietojen asianmukaiseksi suojaamiseksi. Tähän vierailuoikeuteen ei sisälly sellaista julkista vallan käyttöä ja tarkastusoikeutta, joka olisi ristiriidassa perustuslain kanssa (PeVL 179/1997). Sopimusmääräys luo välillisesti myös yksityisille tilausten saajille velvollisuuden sallia vierailut omiin toimintoihinsa. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 18 §:ssä on vastaavat säännökset vierailuja koskevan sopimusmääräyksen täytäntöönpanoon liittyvistä seikoista.

Sopimuksen 10 artiklassa edellytetään, että sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen ilmoittaa välittömästi toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle, jos tietoturvaloukkauksen todetaan tapahtuneen taikka sitä epäillään. Sopimuspuolten on tutkittava turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevien säännösten rikkominen sekä ryhdyttävä mahdollisuuksien mukaan toimenpiteisiin myös kolmannessa maassa tapahtuneen tietoturvaloukkauksen suhteen. Kansainvälisistä tietoturvasuhteista annetun lain 19 §:ssä säädetään kansallisen turvallisuusviranomaiselle kuuluvista velvoitteista sopimusmääräyksissä tarkoitetuissa tilanteissa.

4.2 Käsittelyjärjestys

Käsittelyjärjestyksen kannalta merkityksellisiä sopimusmääräyksiä sisältyy sopimuksen 4 artiklaan, joka asettaa rajoituksia turvallisuusluokitellun tiedon tai materiaalin julkisuudelle. Sopimusmääräys on merkityksellinen perustuslain 12 §:n 2 momentin suojaaman, julkisuusperiaatteelle rakentuvan tiedonsaantioikeuden kannalta. Tätä tiedonsaantioikeutta saa rajoittaa vain lailla ja vain välttämättömistä syistä. Tällaisena välttämättömänä syynä voidaan pitää sen turvaamista, että Suomi ja suomalaiset yritykset voivat osallistua sellaisiin kansainvälisiin sekä Suomen ja Bulgarian kahdenkeskisiin toi-

mintoihin ja hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää arkaluonteisen salassa pidettävien tietojen vaihtoa. Salassapitoa koskeva erityissäännös on otettu kansainvälisistä tietoturvasuhteista annetun lain 6 §:ään.

Suomen ja Bulgarian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehtyyn sopimukseen ei voida katsoa sisältyvän sellaisia määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa ja 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hallituksen näkemyksen mukaan sopimus voitaisiin näin ollen hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen lainsäädännön alaan kuuluvien sopimusmääräysten voimaansaattamiseksi tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Sofiassa 16 päivänä huhtikuuta 2008 Suomen tasavallan ja Bulgarian tasavallan välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehdyn sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka edellyttävät eduskunnan suostumusta, annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi samalla seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Bulgarian kanssa turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Sofiassa 16 päivänä huhtikuuta 2008 Suomen tasavallan ja Bulgarian tasavallan välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat mää-

räykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministerin sijainen
Pääministeri *Matti Vanhanen*

SOPIMUS

**Suomen tasavallan hallituksen
ja
Bulgarian tasavallan hallituksen
välillä
turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroi-
sesta suojaamisesta ja vaihtamisesta**

Suomen tasavallan hallitus ja Bulgarian ta-
savallan hallitus (jäljempänä "sopimuspuo-
let"), jotka

ymmärtävät, että hyvä yhteistyö voi edellyt-
tää turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamista
sopimuspuolten kesken,

haluavat siksi luoda säännösten, jolla sään-
nellään turvallisuusluokitellun tiedon vasta-
vuoroista suojaamista ja jota sovelletaan
kaikkiin tuleviin yhteistyösopimuksiin sekä
sopimukseen, joihin sisältyy tai liittyy turvalli-
suusluokiteltua tietoa,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

1 *turvallisuusluokitellulla tiedolla* mitä ta-
hansa tietoa, jolle on annettu turvallisuus-
luokitus ja joka kansallisten turvallisuusetu-
jen vuoksi sekä kansallisten lakien ja määrä-
ysten mukaan edellyttää suojaamista;

2 *tietoturvaloukkauksella* turvallisuusluoki-
tellun tiedon luvaton paljastamista tai sen
väärinkäyttöä, vahingoittamista, luovuttamis-
ta, hävittämistä tai virheellistä luokittelua se-
kä muuta toimintaa, jonka seurauksena on tai
saattaa olla laitton pääsy tähän tietoon tai tä-
män tiedon menettäminen;

3 *turvallisuus selvityksellä* myönteistä arvio-
ta, joka perustuu tutkintamenettelyyn luon-
nollisen henkilön tai oikeushenkilön lojaaliu-
den ja luotettavuuden sekä muiden turvalli-
suusnäkökohtien selvittämiseksi kansallisten
lakien ja määräysten mukaisesti. Tämän arvi-
on perusteella luonnolliselle henkilölle tai oi-

Agreement

**between
the Government of the Republic of
Finland
and the Government of the Republic of
Bulgaria on
mutual protection and exchange of Classi-
fied Information**

The Government of the Republic of
Finland and the Government of the Republic
of Bulgaria (hereinafter referred to as the
"Parties"),

realising that good cooperation may require
exchange of Classified Information between
the Parties,

desiring therefore to create a set of rules
regulating the mutual protection of Classified
Information and applicable to any future co-
operation agreements and contracts contain-
ing or involving Classified Information,

have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1 "*Classified Information*" means any in-
formation to which a security classification
level has been attributed and which, in the in-
terests of national security and according to
the national laws and regulations, requires
protection.

2 "*Breach of Security*" means any form of
unauthorized disclosure of Classified Infor-
mation or misuse, damage, submission, de-
struction or incorrect classification thereof,
as well as any other action which results or
may result in unlawful access to or loss of
such information.

3 "*Security Clearance*" means a positive
determination based on a vetting procedure
to ascertain the loyalty and trustworthiness of
an individual or a legal entity as well as other
security aspects in accordance with national
laws and regulations. Such determination jus-
tifies granting the individual or the legal en-

keushenkilölle voidaan antaa pääsy tietyn-tasoiseen turvallisuusluokiteltuun tietoon ja lupa käsitellä sitä;

4 *lähettävällä sopimuspuolella* sopimuspuolta, mukaan lukien sen lainkäyttövaltaan kuuluvat oikeushenkilöt ja luonnolliset henkilöt, joka välittää turvallisuusluokiteltua tietoa;

5 *vastaanottavalla sopimuspuolella* sopimuspuolta, mukaan lukien sen lainkäyttövaltaan kuuluvat oikeushenkilöt ja luonnolliset henkilöt, jolle turvallisuusluokiteltua tietoa välitetään;

6 *toimivaltaisella turvallisuusviranomaisella* kansallista turvallisuusviranomaista, joka vastaa tämän sopimuksen yleisestä täytäntöönpanosta, sekä muita toimivaltaisia viranomaisia, joilla on tämän sopimuksen täytäntöönpanoon kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti liittyviä tehtäviä;

7 *hankeosapuolella* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on kelpoisuus tehdä sopimuksia ja/tai tämän sopimuksen määräysten mukaisen turvallisuusluokitellun sopimuksen osapuolta;

8 *turvallisuusluokitellulla sopimuksella* sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvien hankeosapuolten kanssa tai välillä käytyä sopimusta edeltävää neuvottelua tai tehtyä sopimusta, alihankintasopimusta tai muuta hyväksyttyä järjestelyä, joka koskee tuotteiden toimittamista tai urakoiden taikka palvelujen suorittamista ja johon liittyy pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon tai tällaisen tiedon tuottaminen;

9 *työtehtävään perustuvalla tiedonsaanti-tarpeella* luonnollisen henkilön tarvetta päästä turvallisuusluokiteltuun tietoon virallisten tehtävien yhteydessä ja/tai konkreettisen tehtävän suorittamista varten;

10 *kolmannella osapuolella* valtiota tai kansainvälistä järjestöä, joka ei ole tämän sopimuksen sopimuspuoli eikä kummankaan sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

2 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämän sopimuksen tarkoituksena on suojata turvallisuusluokiteltu tieto, jonka sopimuspuolet välittävät toisilleen ja/tai tuottavat yhteisesti keskinäisessä yhteistyössään pääasias-

tity access to Classified Information on a certain level and allowing them to handle it.

4 “*Originating Party*” means the Party, including any legal entities and individuals under its jurisdiction, releasing Classified Information.

5 “*Receiving Party*” means the Party, including any legal entities and individuals under its jurisdiction, to which Classified Information is released.

6 “*Competent Security Authority*” means the National Security Authority responsible for the general implementation of this Agreement as well as other competent authorities with responsibilities concerning the implementation of this Agreement in accordance with the national laws and regulations.

7 “*Contractor*” means an individual or a legal entity possessing the legal capacity to conclude contracts and/or a party to a Classified Contract under the provisions of this Agreement.

8 “*Classified Contract*” means any pre-contractual negotiations, contracts, sub-contracts or other arrangements with or between Contractors under the jurisdiction of either Party that are conducted or concluded in order to supply products, execute works or provide services and involve access to or generation of Classified Information.

9 “*Need-to-Know*” means the necessity of an individual to have access to Classified Information in connection with official duties and/or for the performance of a concrete task.

10 “*Third Party*” means a state or an international organisation which is neither a Party to this Agreement nor an individual or a legal entity under the jurisdiction of either Party.

Article 2

Purpose and Scope of Application

The purpose of this Agreement is to protect Classified Information released by one Party to the other Party and/or commonly generated in the process of cooperation between

sa ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi- ja teollisuusasioissa tai jota välitetään turvallisuusluokiteltujen sopimusten yhteydessä taikka tuotetaan tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan toiminnan yhteydessä.

the Parties, mainly for purposes of foreign affairs, defence, security and police matters as well as of industrial matters, or transmitted within the context of Classified Contracts, or created within the context of an activity falling within the scope of application of this Agreement.

3 artikla

Article 3

*Turvallisuusluokituksen tasot**Security Classification Levels*

1 Sopimuspuolet sopivat, että seuraavat turvallisuusluokituksen tasot vastaavat toisiaan sekä kummankin sopimuspuolen kansallisissa laeissa ja määräyksissä määrättyjä turvallisuusluokituksen tasoja:

1 The Parties agree that the following security classification levels shall be mutually equivalent and correspond to the security classification levels specified in the national laws and regulations of each Party:

Suomen tasavalta	Bulgarian tasavalta	Englanninkielinen käännös
ERITTÄIN SALAINEN	СТРОГО СЕКРЕТНО	TOP SECRET
SALAINEN	СЕКРЕТНО	SECRET
LUOTTAMUKSELLINEN	ПОВЕРИТЕЛНО	CONFIDENTIAL
KÄYTTÖ RAJOITETTU	ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ	RESTRICTED

2 Vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset eivät saa muuttaa turvallisuusluokituksen tasoa tai poistaa luokitusta ilman lähettävän sopimuspuolen asianomaisen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen antamaa kirjallista lupaa.

2 The Competent Security Authorities of the Receiving Party shall not alter or remove a security classification level unless authorised in writing by the relevant Competent Security Authority of the Originating Party.

3 Vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen voi pyytää lähettävän sopimuspuolen asianomaista toimivaltaista turvallisuusviranomaista muuttamaan turvallisuusluokituksen tasoa tai poistamaan luokituksen taikka ilmoittamaan perusteet tietyn tason valitsemiselle.

3 The Competent Security Authority of the Receiving Party may request the relevant Competent Security Authority of the Originating Party to alter or remove a security classification level or to supply reasons for the choice of a given security classification level.

4 artikla

Article 4

*Kansalliset toimet turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi**National Measures for the Protection of Classified Information*

1 Kansallisten lakiansa ja määräystensä mukaisesti sopimuspuolet toteuttavat kaikki asianmukaiset toimet suojatakseen turvallisuusluokitellun tiedon, jonka ne tuottavat yh-

1 In compliance with their national laws and regulations, the Parties shall implement all appropriate measures for the protection of Classified Information which is commonly

teisesti tai jota ne vaihtavat keskenään suoraan tai välillisesti tämän sopimuksen mukaisesti. Tälle turvallisuusluokitellulle tiedolle annetaan samantasoinen suoja kuin vastaavaan turvallisuusluokkaan kuuluvalla kansalliselle turvallisuusluokitellulle tiedolle.

2 Pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon sallitaan ainoastaan henkilöille, joilla on työtehtävään perustuva tiedonsaantitarve ja joille on kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti sallittu pääsy tällaiseen tietoon sekä annettu asianmukaiset ohjeet.

3 Vastaanottava sopimuspuoli

a) ei paljasta turvallisuusluokiteltua tietoa kolmannelle osapuolelle ilman lähettävän sopimuspuolen asianomaisen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen antamaa kirjallista ennakkosuostumusta;

b) luokittelee turvallisuusluokitellun tiedon turvallisuusluokkaan, joka vastaa lähettävän sopimuspuolen tälle tiedolle määräämää turvallisuusluokkaa;

c) käyttää turvallisuusluokiteltua tietoa ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten se on toimitettu.

generated or exchanged either directly or indirectly under this Agreement. Such Classified Information shall be ensured the same level of protection as is provided to national Classified Information at the corresponding security classification level.

2 Access to Classified Information shall be limited to persons who have a Need-to-Know and who, according to the national laws and regulations, have been authorised to have access to such information as well as briefed accordingly.

3 The Receiving Party shall:

a) not disclose Classified Information to a Third Party without the prior written consent of the relevant Competent Security Authority of the Originating Party;

b) grant Classified Information a security classification level equivalent to that provided by the Originating Party;

c) not use Classified Information for other purposes than those it has been provided for.

5 artikla

Toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset

1 Sopimuspuolten kansalliset turvallisuusviranomaiset ovat:

Suomen tasavallassa
– Ulkoasiainministeriö
Turvallisuusyksikkö.

Bulgarian tasavallassa
– State Commission on Information Security

2 Kansalliset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen viralliset yhteystietonsa.

3 Kansalliset turvallisuusviranomaiset ilmoittavat toisilleen mahdolliset muut toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset.

6 artikla

Turvallisuusluokitellun tiedon välittäminen

1 Turvallisuusluokiteltu tieto välitetään käyttäen diplomaatti- tai sotilaskuriiria taikka

Article 5

Competent Security Authorities

1 The National Security Authorities of the Parties shall be:

For the Republic of Finland:
– Ministry for Foreign Affairs
Security Unit.

For the Republic of Bulgaria:
– State Commission on Information Security

2 The National Security Authorities shall provide each other with their official contact details.

3 The National Security Authorities shall notify each other of any other Competent Security Authorities.

Article 6

Transmission of Classified Information

1 Classified Information shall be transmitted by means of diplomatic or military couri-

muita keinoja, joista toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset sopivat keskenään kansallisten lakiansa ja määräystensä mukaisesti. Vastaanottava sopimuspuoli vahvistaa kirjallisesti turvallisuusluokkaan LUOTTAMUKSELLINEN/ПОБЕДИТЕЛНО tai sitä ylempään luokkaan kuuluvan tiedon vastaanottamisen.

2 Turvallisuusluokiteltua tietoa voidaan välittää suojattujen televiestintäjärjestelmien tai -verkkojen välityksellä tai käyttäen muita toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten hyväksymiä ja jommankumman sopimuspuolen kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti akkreditoituja elektromagneettisia keinoja.

3 Välitettäessä suuria eriä turvallisuusluokiteltua tietoa toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset sopivat keskenään kuljetustavoista, reitistä ja muista turvatoimista.

ers or by other means agreed upon between the Competent Security Authorities in accordance with their national laws and regulations. The Receiving Party shall confirm in writing the receipt of information classified as LUOTTAMUKSELLINEN/ПОБЕДИТЕЛНО or above.

2 Classified Information may be transmitted via protected telecommunication systems or networks or by other electromagnetic means approved by the Competent Security Authorities and accredited pursuant to the national laws and regulations of either Party.

3 In case of transmitting a large consignment containing Classified Information, the Competent Security Authorities shall mutually agree on the means of transportation, the route and the other security measures.

7 artikla

Kääntäminen, kopiointi ja hävittäminen

1 Turvallisuusluokitusmerkinnöillä ERITTÄIN SALAINEN/СТРОГО СЕКРЕТНО ja SALAINEN/СЕКРЕТНО varustettua turvallisuusluokiteltua tietoa saa kääntää tai kopioida ainoastaan, jos lähettävän sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuus-viranomainen on ennakolta antanut siihen kirjallisen luvan.

2 Kaikki turvallisuusluokkaan LUOTTAMUKSELLINEN/ПОБЕДИТЕЛНО tai sitä ylempään luokkaan kuuluvan tiedon käännökset on teetettävä luonnollisilla henkilöillä, joilla on asianmukainen turvallisuus selvitys. Tällainen käännös kuuluu samaan turvallisuusluokkaan kuin alkuperäinen tieto. Kopioita saa ottaa ainoastaan virallisiin tarkoituksiin tarvittavan määrän.

3 Turvallisuusluokkaan ERITTÄIN SALAINEN/СТРОГО СЕКРЕТНО kuuluvaa tietoa ei hävitetä. Se palautetaan lähettävälle sopimuspuolelle kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Turvallisuusluokkaan SALAINEN/СЕКРЕТНО tai sitä alempaan luokkaan kuuluva tieto hävitetään kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti.

4 Lähettävä sopimuspuoli voi nimenomaisesti kieltää turvallisuusluokitellun tiedon kopioimisen, muuttamisen tai hävittämisen.

Article 7

Translation, Reproduction and Destruction

1 Classified Information marked with security classification levels ERITTÄIN SALAINEN/СТРОГО СЕКРЕТНО and SALAINEN/СЕКРЕТНО shall be translated or reproduced only with the prior written permission of the Competent Security Authority of the Originating Party.

2 All translations of information classified as LUOTTAMUKSELLINEN/ПОБЕДИТЕЛНО or above shall be made by individuals who have an appropriate Security Clearance. Such a translation shall have the same security classification level as the original. The number of copies shall be limited to the minimum required for official purposes.

3 Information classified as ERITTÄIN SALAINEN/СТРОГО СЕКРЕТНО shall not be destroyed. It shall be returned to the Originating Party in accordance with the national laws and regulations. Information classified as SALAINEN/СЕКРЕТНО or below shall be destroyed pursuant to the national laws and regulations.

4 The Originating Party may expressly prohibit any reproduction, alteration or destruction of Classified Information.

5 Kriisitilanteessa, jossa on mahdotonta suojata ja palauttaa tämän sopimuksen mukaisesti tuotettua tai välitettyä turvallisuusluokiteltua tietoa, tämä tieto hävitetään välittömästi. Vastaanottava sopimuspuoli ilmoittaa turvallisuusluokitellun tiedon hävittämisestä mahdollisimman pian lähettävän sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle.

5 In case of a crisis situation which makes it impossible to protect and return Classified Information generated or transmitted under this Agreement, the Classified Information shall be destroyed immediately. The Receiving Party shall notify the Competent Security Authority of the Originating Party about the destruction of the Classified Information as soon as possible.

8 artikla

Turvallisuusluokitellut sopimukset

1 Vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen ilmoittaa pyynnöstä lähettävän sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle, onko ehdotetulle hankeosapuolelle annettu vaadittavaa turvallisuusluokkaa vastaava kansallinen turvallisuusselvitys. Jos ehdotetulla hankeosapuolella ei ole turvallisuusselvitystä, lähettävän sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen voi pyytää, että vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen tekee hankeosapuolta koskevan turvallisuusselvityksen.

2 Jos hankeosapuoli haluaa osallistua avoimeen tarjouskilpailuun, vastaanottavan sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen voi antaa hankeosapuolen turvallisuusselvitykset ilman lähettävän sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen virallista pyyntöä.

3 Alihankkijoihin sovelletaan samoja turvallisuusvaatimuksia kuin turvallisuusluokitellun pääsopimuksen tehneeseen hankeosapuoleen.

4 Kuhunkin turvallisuusluokiteltuun sopimukseen tai alihankintasopimukseen liitetään erottamattomana osana turvallisuusliite. Tässä liitteessä lähettävän sopimuspuolen hankeosapuoli erittelee vastaanottavalle sopimuspuolelle luovutettavan tai tämän tuottaman turvallisuusluokitellun tiedon sekä tälle tiedolle annettavan turvallisuusluokituksen.

5 Turvallisuusluokiteltuihin sopimuksiin, joihin liittyy turvallisuusluokkaan KÄYTTÖ RAJOITETTU/ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНИЕ kuuluvaa turvallisuusluokiteltua tietoa, sisältyy asianmukainen lauseke, jossa määritetään tämän tiedon suojaamiseksi toteutettavat vä-

Article 8

Classified Contracts

1 Upon request, the Competent Security Authority of the Receiving Party shall inform the Competent Security Authority of the Originating Party whether a proposed Contractor has been issued a national Security Clearance corresponding to the required security classification level. If the proposed Contractor does not hold a Security Clearance, the Competent Security Authority of the Originating Party may request that the Contractor be security cleared by the Competent Security Authority of the Receiving Party.

2 In case of a Contractor wishing to participate in an open tender, the Competent Security Authority of the Receiving Party may provide the Contractor's Security Clearances without a formal request by the Competent Security Authority of the Originating Party.

3 Sub-contractors shall be subject to the same security requirements as the Contractor which concluded the main Classified Contract.

4 A security annex shall be an integral part of each Classified Contract or sub-contract. In this annex the Contractor of the Originating Party shall specify the Classified Information to be released to or generated by the Receiving Party and the security classification level assigned to this information.

5 Classified Contracts involving information classified at the KÄYTTÖ RAJOITETTU/ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНИЕ level shall contain an appropriate clause identifying the minimum measures to be applied for the protection of such Classified In-

himmäistoimet. Näitä sopimuksia varten ei tarvita turvallisuusselvityksiä.

formation. Security Clearances are not necessary for such contracts.

9 artikla

Article 9

Vierailut

Visits

1 Vierailuihin, jotka edellyttävät pääsyä turvallisuusluokkaan LUOTTAMUKSELLINEN/ПОВЕРИТЕЛНО tai sitä ylempään luokkaan kuuluvaan tietoon, vaaditaan kirjallinen lupa, jonka isäntämaan toimivaltainen turvallisuusviranomainen antaa ennakolta. Tällainen lupa annetaan ainoastaan luonnollisille henkilöille, joista on tehty asianmukainen turvallisuusselvitys ja joilla on työtehtävään perustuva tiedonsaantitarve. Vierailut, joihin liittyy turvallisuusluokkaan KÄYTTÖ RAJOITETTU/ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ kuuluvaa tietoa, järjestetään suoraan asianomaisten organisaatioiden kesken.

1 Visits requiring access to information classified at the LUOTTAMUKSELLINEN/ПОВЕРИТЕЛНО level or above shall be subject to the prior written permission of the Competent Security Authority of the host country. Such permission shall only be granted to individuals who have been properly security cleared and have a Need-to-Know. Visits involving information classified as KÄYTTÖ RAJOITETTU/ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ shall be arranged directly between the relevant facilities.

2 Vierailupyynnön on sisällettävä seuraavat tiedot: vierailijan koko nimi, syntymäaika ja -paikka, passin tai henkilöllisyystodistuksen numero, kansallisuus ja asema, edustettavan organisaation nimi, turvallisuusselvityksen taso, vierailun tarkoitus ja ajankohta sekä vierailun kohteena olevien organisaation ja toimiltojen nimi.

2 The request for visit shall contain the following information: the visitor's full name, date and place of birth, passport (ID card) number, nationality and position, the name of the organisation represented, the level of Security Clearance, the purpose and date of the visit and the name of the organisation and facilities to be visited.

3 Isäntämaan toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen on saatava vierailupyyntö vähintään 20 päivää ennen vierailua. Kiireellisissä tapauksissa toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat sopia lyhyemmästä ajasta.

3 The request for visit shall be received by the Competent Security Authority of the host country at least 20 days before the visit takes place. In urgent cases the Competent Security Authorities can agree on a shorter period.

4 Vierailijoiden on noudatettava kansallisia lakeja ja määräyksiä sekä sovellettavia kansallisia turvallisuusohjeita.

4 The visitors shall follow the national laws and regulations as well as the applicable national security instructions and guidelines.

5 Sopimuspuolten toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat sopia laativansa luettelot henkilöistä, joille on annettu lupa toistuvii vierailuihin. Nämä luettelot ovat aluksi voimassa kaksitoista kuukautta. Kun sopimuspuolten toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset ovat hyväksyneet nämä luettelot, yksittäisten vierailujen yksityiskohdat järjestetään suoraan näiden henkilöiden vierailun kohteena olevien organisaatioiden asianomaisten vastuuhenkilöiden kanssa, sovittuja ehtoja noudattaen.

5 The Competent Security Authorities of the Parties may agree on establishing lists of persons authorized to make recurring visits. Those lists shall be valid for an initial period of twelve months. Once those lists have been approved by the Competent Security Authorities of the Parties, the terms of the specific visits shall be arranged directly with the appropriate authorities of the organizations to be visited by those persons, in accordance with the terms and conditions agreed upon.

10 artikla

Tietoturvaloukkaus

1 Jos todetaan tietoturvaloukkaus tai epäilynä sitä, sen sopimuspuolen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen, jonka alueella tietoturvaloukkaus on tehty, ilmoittaa siitä mahdollisimman pian toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle ja käynnistää asianmukaisen tutkinnan. Toinen sopimuspuoli avustaa tarvittaessa tutkinnassa. Kaikissa tapauksissa sille ilmoitetaan tutkinnan tulokset ja toimitetaan loppuraportti aiheutuneiden vahinkojen syistä ja laajuudesta.

2 Jos tietoturvaloukkaus tehdään kolmannessa maassa, toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset neuvottelevat keskenään ja toteuttavat mahdollisuuksien mukaan 1 kappaleessa tarkoitetut toimet.

11 artikla

Ilmoitukset ja neuvottelut

1 Tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi asianomaiset turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevat kansalliset lakinsa ja määräyksensä sekä niiden myöhemmät muutokset.

2 Varmistaakseen läheisen yhteistyön tämän sopimuksen täytäntöönpanossa toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset neuvottelevat keskenään jommankumman viranomaisen pyynnöstä. Ne antavat pyynnöstä toisilleen tiedot turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevista kansallisista turvallisuusnormeistaan, -menettelyistään ja -käytännöistään.

3 Sopimuspuoli sallii toisen sopimuspuolen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen edustajien vierailulla alueellaan keskustelemassa menettelyistä toisen sopimuspuolen toimittaman turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi.

4 Sopimuspuolten turvallisuusviranomaiset voivat vaihtaa suoraan keskenään operatiivisia tietoja ja/tai tiedustelutietoja kansallisten lakiansa ja määräystensä mukaisesti.

Article 10

Breach of Security

1 In case of a Breach of Security or a suspicion thereof, the Competent Security Authority of the Party in whose territory the Breach of Security occurred shall inform the Competent Security Authority of the other Party thereof as soon as possible and initiate an appropriate investigation. The other Party shall, if required, cooperate in the investigation. In any case it shall be informed of the results of the investigation and shall receive the final report on the reasons and extent of any damage caused.

2 If a Breach of Security occurs in a third country, the Competent Security Authorities shall consult each other and take the actions under Paragraph 1, where possible.

Article 11

Notifications and Consultations

1 In order to implement this Agreement the Competent Security Authorities shall notify each other of their relevant national laws and regulations regarding the protection of Classified Information as well as of any subsequent amendments to them.

2 In order to ensure close cooperation in the implementation of this Agreement, the Competent Security Authorities shall consult each other at the request of one of them. On request, they shall provide each other with information about their national security standards, procedures and practices for the protection of Classified Information.

3 Each Party shall allow representatives of the Competent Security Authority of the other Party to visit its own territory in order to discuss the procedures for the protection of Classified Information provided by the other Party.

4 The Security Services of the Parties may exchange operative and/or intelligence information directly with each other in accordance with their national laws and regulations.

12 artikla

Kustannukset

Kumpikin sopimuspuoli vastaa omista kustannuksistaan, jotka syntyvät sen täyttäessä tähän sopimukseen perustuvia velvoitteitaan.

Article 12

Expenses

Each Party shall bear its own expenses incurred in the course of implementing its obligations under this Agreement.

13 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan sovinnollisesti sopimuspuolten välisillä neuvotteluilla, turvautumatta ulkopuoliseen tuomiovaltaan.

Article 13

Disputes Settlement

Any dispute regarding the interpretation or application of this Agreement shall be resolved amicably by consultation between the Parties without recourse to outside jurisdiction.

14 artikla

Loppumääräykset

1 Tämä sopimus tehdään toistaiseksi.

2 Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen kirjallisesti diplomaattiteitse, kun tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset oikeudelliset vaatimukset on täytetty. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on otettu vastaan.

3 Tätä sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten keskinäisellä kirjallisella suostumuksella. Muutokset tulevat voimaan tämän artiklan 2 kappaleen mukaisesti.

4 Sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle sopimuspuolelle. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta. Sopimuksen irtisanomisen estämättä kaikki tämän sopimuksen mukaisesti välitetty turvallisuusluokiteltu tieto suojataan edelleen sopimuksen määräysten mukaisesti, kunnes lähetävä sopimuspuoli vapauttaa vastaanottavan sopimuspuolen tästä velvoitteesta.

Tehty Sofiassa 16. päivänä huhtikuuta 2008 kahtena alkuperäiskappaleena, molemmat suomen, bulgarian ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Article 14

Final Provisions

1 This Agreement is concluded for an indefinite period of time.

2 The Parties shall notify each other in writing, through diplomatic channels, of the fulfilment of the national legal requirements necessary for the entry into force of this Agreement. It shall enter into force on the first day of the second month following the date of receipt of the later notification.

3 This Agreement may be amended on the basis of mutual written consent by both Parties. Such amendments shall enter into force in accordance with Paragraph 2 of this Article.

4 Each Party may terminate this Agreement by a written notice forwarded to the other Party. The termination shall enter into force six months after the date of receipt of the notification. Notwithstanding the termination of this Agreement, all Classified Information transmitted pursuant to this Agreement shall continue to be protected in accordance with the provisions set forth herein, until the Originating Party dispenses the Receiving Party from this obligation.

Done at Sofia on 16th April 2008 in two original copies, each in the Finnish, Bulgarian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence

Jos syntyy tulkintaeroja, englanninkielinen teksti on ratkaiseva. of interpretation, the English text shall prevail.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

For the Government of
the Republic of Finland

Bulgarian tasavallan
hallituksen puolesta

For the Government of
the Republic of Bulgaria